

Zakhozhyi O., Plina O., Shyrokova O. (2017) Development and research candies with increased biological value with protein-fat composite. *Eureka: Life Sciences – Tallinn*, 6, 16–21.

УДК 665.1.09:665.22

11. КОРЕГУВАННЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ ВІДНОСНО ВИСОКОПЛАВКИХ ЖИРІВ ШЛЯХОМ ЕТАНОЛІЗУ

В.Ю. Бондаренко, Ф.Ф. Гладкий,

О.А. Литвиненко, К.О. Гаврюшенко

*Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
Харків, Україна*

Вступ. Топлені тваринні жири використовують не тільки для безпосереднього вживання в їжу, але і в ряді виробництв: для отримання маргарину, кулінарних жирів, при виготовленні харчових концентратів, ковбасних і консервних виробів.

Товарний асортимент топлених тваринних жирів обмежений. Їх споживчі властивості в значній мірі залежить від природних властивостей вихідної сировини.

Особливістю таких жирів є високий вміст в молекулах ацилгліцеринів насичених жирних кислот: стеаринової, пальмітинової, міристинової, що обумовлюють їх високу температуру плавлення (42-52 С), тому вони гірше засвоюються організмом людини.

Метою роботи є отримання жирів спеціального призначення, а також перетворення ацилгліцеринів – жирів (частково або повністю) у етилові ефіри жирних кислот методом ферментативного етанолізу, що дозволяє з жирів високоплавких отримати хлібопекарський жир.

Модифікований шляхом етанолізу жир має низьку температуру плавлення, не містить транс-ізомерів і краще засвоюється організмом людини [1].

В результаті реакції етанолізу в присутності ферменту відбувається зміна фізико-хімічних показників (температури плавлення), що обумовлено

накопиченням етилових ефірів і неповних ацилглицеринів.

Безпечність вживання людиною жирних кислот у вигляді етилових ефірів підтверджується тим, що етилові ефіри жирних кислот давно використовуються як лікарські препарати, наприклад, препарат «Лінетол» (етиловий ефіри жирних кислот лляної олії) [1].

Для яловичого жиру при тривалості процесу в 15 годин температура плавлення склала 20 – 19,5 °С, що відповідає показникам жиру хлібопекарського призначення згідно ДСТУ 43356:2004 [2].

Виконано пробні випічки булочних виробів з пшеничного борошна вищого гатунку.

Контрольним зразком, з яким проводили порівняння показників якості, був виріб, виготовлений із застосуванням столового маргарину, який є традиційною жировою сировиною в складі батона.

У дослідному зразку маргарин було замінено на новий тип жиру хлібопекарського призначення, отриманий з яловичого жиру.

Органолептичні та фізико-хімічні показники булочних виробів (з модифікованою жировою сировиною) і контрольного зразка (з використанням маргарину) відповідають вимогами ДСТУ 4587: 2006 [3].

До того ж булочний виріб, який у своєму складі містить жири нового типу має більший термін зберігання.

Відсутність в складі модифікованої жирової сировини промислових транс-ізомерів мононенасичених жирних кислот свідчить про її безпечність в порівнянні з іншими жировими продуктами, що застосовуються в хлібопеченні.

Список літератури:

1. Гладкий Ф.Ф. Этиловые эфиры насыщенных жирных кислот, как функциональные ингредиенты продуктов питания / Ф.Ф. Гладкий, Е.А. Литвиненко // Наука, питание и здоровье: материалы конгресса (Минск, 8-9 июня 2017 г.) / Нац. Акад. Наук Беларуси, РУП «Научно-практический центр Национальной академии наук Беларуси по продовольствию»; редкол.: З.В. Ловкис [и др.]. – Минск: Беларуская наука, 2017. – С. 248 – 253.

2. ДСТУ 4335:2004 Жири кондитерські, кулінарні, хлібопекарські та для молочної промисловості. Загальні технічні умови.

3. ДСТУ 4587:2006 Вироби булочні. Загальні технічні умови.

УДК 665.1

12. ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ ПРЕСУВАННЯ ОЛІЇ РИЖІЮ

А.Р. Довбенко, Є.І. Шеманська

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Відповідно аналізу вітчизняних літературних джерел, співвідношення омега-3:омега-6 в харчовому раціоні населення повинно складати 1:4 [1].

На підставі клінічних та експериментальних досліджень закордонних вчених співвідношення кислот омега-6 та омега-3, що рекомендується складає від 4:1 до 2:1 [2].

Важливим аргументом на користь рослинних олій є їх безпечність, так як вони містять α -ліноленову кислоту, яка є попередником необхідним для метаболізму організму і може накопичуватися в організмі та витратитися за потребою.

Тому дуже важливим є введення у склад харчових раціонів нетрадиційних рослинних олій, які забезпечать необхідний фізіологічним потребам організму баланс есенціальних кислот омега-6 та омега-3.

Мета досліджень – аналіз сучасних технологій і режимів вилучення олії механічним способом та дослідження технологічних параметрів вилучення рижієвої олії методом холодного пресування.

Методи досліджень. Жирнокислотний склад олії рижію аналізувався методом газової хроматографії.

Органолептичні та фізико-хімічні показники олії досліджено відповідно стандартних методик.

В процесі досліджень виконані наступні завдання: досліджено різні технологічні режими пресування насіння рижію; визначені органолептичні та